روایت

کلینیک فامیلی *

هلال جون! پشت کمرم اندازه یه سکه ۵تومنی درد می کنه ،یعنی از چیه؟

هلال جون! دهنم تلخ می شه و سرم درد می گیره،مال چیه؟

هلال خانوم! این سردرده هی وقت و بی وقت ،ما رو می گیره،چیکار کنیم باهاش؟

هلال،مادر! دکتر برا پا دردم بهم بروفن داده، اینا خودش پوکی استخوان نمی یاره؟ هلال جون!

می خوایم دماغ سپیده رو عمل کنیم تو می دونی بعد از عمل عوارضی داره یا نه؟

اینها به اضافه ده تا سوال ریز و درشت دیگر ، ماحصل مهمانی دیشب دایی جانم بود. دیشب ساعت ۸ از کلینیک بیرون آمدم و طبق سفارش مادرم مستقیم رفتم خانه دایی و شیفتم را در کلینیک فامیلی ادامه دادم.

می خواستم همه شان را خفه کنم تا ساکت شوند و بگذارند این سه چهار ساعت مهمانی به چیزی غیر از بیماری، تشخیص و دارو فکر کنم.اما خب! کی از ویزیت مجانی بدش می یاد؟ گاهی هم چنان عیب و علت هایی برای خودشان پیدا می کنند که نمونه اش در هیچ کتاب و رفرنسی پیدا نمی شه و می شود به عنوان NEW CASE رپورتشان کرد: سرم می جوشه...وقتی معده ام درد می گیره چشم چپم هم می سوزه...داخل شکمم مور مور می شه... حالا خوب است الحمدلله همه فامیل حداقل در دو سه رشته متخصص هستند و بعد از جواب های من و گاهی قبل از اینکه دهانم را باز کنم خودشان تشخیص هم داده بودند:

هیچیت نیست به خدا، فقط چربیت بالا رفته. از بس ضعیفی. صب به صب یه استکان شیر و زرده و نبات بخور. از فشارته، بالا و پایین می کنه. از دست مادرم حرصم گرفته بود. اگر گفته بود من کشیکم الان توی اتاق خودم روی تخت دراز کشیده بودم و بستنی می خوردم و فیلم "فیلادلفیا" را که همان روز به دستم رسیده بود تماشا می کردم. خلاصه اینکه مهمانی رفتن دکتر جماعت هم به آدم ها نمی ماند !!!

دیشب یکی دیگر از زمان هایی بود که به خودم لعنت فرستادم که چرا این کاره شدم....

***بر گرفته از وبلاگ "تنگی آئورت"**

روزشمار پزشکی

۱ آذر
۲۲ نوامبر ۱۸۰۹ میلادی، تولد بندیکت اگوستیز مورل، فیزیولوژیست فرانسوی

۲ آذر
۲۳ نوامبر ۱۸۸۳ میلادی، تولد آرچیبالد هانتسمن پزشک کانادایی که بیشتر از پزشکی به خاطر تحقیقاتش در زمینه اقیانوس شناسی شهرت دارد.

۳ آذر
۲۴ نوامبر ۱۸۷۶ میلادی، تولد هیدیوناگوچی، باکتری شناس ژاپنی

۴ آذر
۲۵ نوامبر ۱۹۱۳ میلادی، تولد لوییس توماس پزشک آمریکایی که کتابی را با نام «زندگی یک سلول» درباره شباهت های زندگی بشر و دنیای میکروسکوپی منتشر کرد.

۵ آذر
۲۶ نوامبر ۱۹۳۷ میلادی، تولد بوریس بورسیویچ یگروف، پزشک روسی که به عنوان نخستین پزشک در ۱۹۶۴ میلادی به فضا رفت.

۶ آذر
۲۷ نوامبر ۱۹۸۹ میلادی، اولین عمل موفقیت آمیز پیوند کبد در بیمارستان دانشگاه شیکاگو انجام شد.

۷ آذر
۲۸ نوامبر ۱۹۸۷ میلادی، درگذشت چوهائولی اندوکرینولوژیست و جدا کننده ۶ هورمون خالص بخش قدامی هیپوفیز

۸ آذر
۲۹ نوامبر ۱۸۲۵ میلادی، تولد ژان مارتین شارکو از بزرگترین پزشکان و استادان علوم پزشکی فرانسه که از پایه گذاران نورولوژی نوین به شمار می آید.

۱۰ آذر
۱ دسامبر ۱۹۲۵ میلادی، تولد مارتین رادبل، بیوشیمیدان آمریکایی و برنده جایزه نوبل پزشکی در سال ۱۹۹۴ میلادی.

ادامه حیات دندان پزشکی تجربی، پشت علامت سوال

شغل غیرمجازی که به ارث می رسد!

امیر مقامران

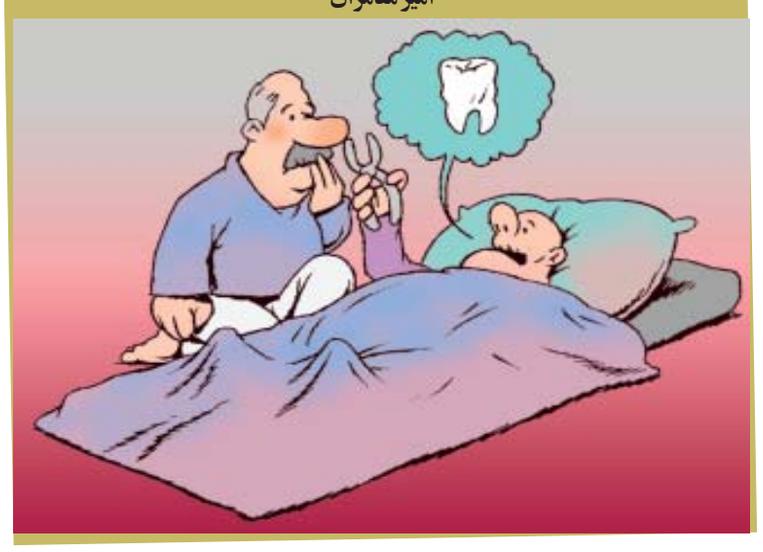

۱- فعالیت دندان پزشکان تجربی ممنوع شد.

رشد بالای آمار افراد مبتلا به بیماری هپاتیت و دیگر بیماری های واگیردار عاقبت مسئولان وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را وادار به واکنش نسبت به فعالیت مراکز غیرمجاز و غیربهداشتی فعال در حوزه دندان پزشکی کرد که در رأس همه آنها دندان سازان و دندان پزشکان تجربی بودند.

دکتر سیدمؤید علویان، معاون سلامت وزارت بهداشت طی بخشنامه ای خطاب به رؤسای دانشگاه های علوم پزشکی سراسر کشور، از آنها خواست تا نسبت به تمام مکان های غیرمجاز اقدام قاطع انجام داده و مراکز دندان پزشکی و دندان پزشکان را به رعایت کامل اصول استریلیزاسیون و همکاری با لابراتوارهای دارای پروانه تأسیس و کد اختصاصی دفتر سلامت دهان و دندان ملزم کنند.

آمارهای رسمی اعلام می کنند در حال حاضر بیش از ۲ میلیون نفر در کشور به بیماری هپاتیت مبتلا هستند. بیشتر این افراد که بیش از ۳ درصد جمعیت کشور را شامل می شوند نسبت به بیماری خود آگاه نیستند و تنها ۲۰۰ هزار نفر از آنها شناسایی شده اند. مراجعه این قبیل افراد به دندان پزشکان تجربی و واحدهایی که نکات استریلیزاسیون در آنها به خوبی انجام نمی شود، امکان شیوع هپاتیت را در میان شهروندان افزایش می دهد.

۲- رده شغلی به نام دندان پزشک تجربی وجود ندارد!

در حالی که معاون سلامت وزارت بهداشت حکم به ممنوعیت کار دندان پزشکان تجربی داده است، مدیرکل دفتر سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت، در گفتگو با هفته نامه سپید، به صراحت اعلام کرد که در ایران رده شغلی به نام «دندان پزشک تجربی» وجود ندارد و متن قانون در سال ۵۴ از این افراد با عنوان «کمک دندان پزشک تجربی» یاد کرده و پروانه صادر شده برای آنها نیز به همین عنوان است.

(عنوانی که در گذر ایام، به سبب افزایش وجهه و توان رقابت با دندان پزشکان، خلاصه شده و به شکل «دندان پزشک تجربی» در ذهن بیماران و مراجعه کنندگان به این واحدها جا گرفت).

دکتر محمدمهدی وردی، افراد تجربی فعال در حوزه دندان پزشکی را به دو گروه تقسیم می کند: یک گروه، افراد مشمول قانون سال ۵۴ که عنوان «کمک دندان پزشک تجربی» به آنها اطلاق می شود، و گروه دوم که از امتحان سال ۵۴ جا مانده اند؛ در سال ۶۶ قانونی با عنوان «جاماندگان از امتحان سال ۵۴» تصویب شد، که به این افراد عنوان «بهداران تجربی» داده شده است.

دکتر وردی تأکید می کند: به غیر از این دو گروه شخص دیگری اجازه دست بردن به داخل دهان بیماران را ندارد. این افراد موظفند محل کار خود را به عنوان «دفتر کار» ذکر کنند و نه «مطب دندان پزشکی» و همچنین شرح وظایف خود را بر روی برگه ای، مطابق با آنچه در پروانه شان ذکر شده، بر دیوار دفتر کارشان نصب کنند تا بیماران نسبت به حدود فعالیت آنها آگاه باشند. این وظایف فقط شامل کشیدن ساده دندان است. این افراد حق تجویز دارو و گرفتن رادیوگرافی ندارند. اجازه پرکردن های عمقی، ارتودنسی و درمان ریشه و گذاشتن پروتز ثابت نیز از آنها سلب شده است. جرم گیری و گذاشتن دست دندان از وظایف این رده های شغلی است. معاونت درمان دانشگاه ها بر فعالیت آنها نظارت کامل دارد و با همکاری سازمان تعزیرات حکومتی با مراکزی که خلاف قانون عمل کنند، برخورد می کند.

۳- لابراتوارهای دندان پزشکی به ارث می رسند!

دندان پزشکی همانند بسیاری از رشته ها، از جمله پزشکی، سال ها پیش از آنکه به صورت علمی در ایران آغاز شود، به صورت تجربی و با حداقل امکانات ممکن انجام می شد. اکنون که بیش از نیم قرن از آغاز به کار دانشکده های دندان پزشکی و تربیت آکادمیک دندان پزشکان در ایران می گذرد، انتظار این بود که افرادی که به صورت تجربی به کشیدن دندان و گذاشتن پروتز می پردازند، به تدریج جای خود را به دندان پزشکانی بدهند که به صورت تخصصی و کاملاً هدف دار برای چنین منظوری تربیت شده اند. و اگر چه یکی از اولویت های سکان داران نظام سلامت کشور نیز در طول تمامی این سال ها نظام مند کردن فعالیت بهداران و کمک دندان پزشکان تجربی و حذف تدریجی آنها از گردونه نظام بهداشت و درمان کشور بوده است، آنچه به عقیده رئیس انجمن دندان پزشکان، در کشور شاهدیم داستان دیگر گونه ای است.

بسیاری از درمان های دندان پزشکی، به وسیله کمک دندان پزشکان تجربی در لابراتوارها انجام می شود، در حالی که آنها برای چنین درمان هایی آموزش ندیده اند و صلاحیت انجام این کارها را ندارند، محل کار آنان فاقد هر گونه دستگاه استریلیزاسیون است و به رعایت اصول بهداشت کوچک ترین توجهی نمی شود. لابراتوارهای غیرقانونی که به صورت پنهانی در آن ها یونیت دندان پزشکی نیز نصب شده است، در خانواده ها، از پدران به فرزندان، به ارث می رسد و به این وسیله دامنه فعالیت آن ها نیز روز به روز گسترش می یابد. در چنین وضعیتی انتظار برای محدود شدن فعالیت و حذف تدریجی افراد تجربی فعال در این حوزه به یک امید واهی و آرزوی دست نیافتنی تبدیل شده است.

دکتر یزدانی با اشاره به تصویب قانونی برای نظام مند کردن فعالیت افراد تجربی در سال ۵۴، می گوید: در این سال مقرر شد با برگزاری آزمون در میان افراد تجربی، تنها افرادی اجازه فعالیت داشته باشند که گواهی نامه شرکت در این آزمون را گرفته باشند البته برای این آزمون پیش شرط هایی در نظر گرفته شده بود؛ از جمله داشتن حداقل ۳۰ سال سن و ۱۰ سال تجربه کاری مفید.

پیش بینی می شد این افراد که در آن زمان حداقل ۳۰ سال سن داشتند در حدود سن ۶۰ سالگی، پس از ۳۰ سال فعالیت کاری، به تدریج از این حرفه کناره خواهند گرفت و به این ترتیب در حوالی سال ۸۴، ما دیگر هیچ کمک دندان پزشک تجربی در نظام سلامت کشور نخواهیم داشت؛ پیش بینی خوش بینانه ای بود که نه تنها تحقق نیافت بلکه هر ساله بر شمار تعداد کسانی که به صورت غیرقانونی به فعالیت در این حوزه می پردازند، افزوده شد.

اگر چه مسئولان نیز در عدم تحقق این برنامه بی تقصیر نیستند. به عنوان مثال در سال ۶۶، قانونی تصویب شد تا «بازماندگان از آزمون سال ۵۴» با شرکت در یک آزمون مجدد و اخذ مدرک، بتوانند در این حوزه فعالیت قانونی داشته باشند. اما در حالی که حداقل سن مشمولان سال ۵۴، ۳۰ سال بود و آنها باید در سال ۶۶، حداقل چهل و دو ساله می بودند، افراد بسیاری با سنی بسیار پایین تر از ۴۲ سال، توانستند با استفاده از نفوذ و روابط، در این آزمون شرکت کرده و مدرک بگیرند.

۴- این بخشنامه ضمانت اجرایی ندارد

امروزه رشته دندان پزشکی انتخاب اول بسیاری از نخبگان و رتبه های نخست کنکور است اما در حالی که دندان پزشکان جوان پس از گذراندن دوره شش ساله تحصیل و تحمل زحمت و هزینه های فراوان، برای دریافت مجوز فعالیت در شهرهای بزرگ و کسب امتیاز، مجبور به طبابت در مناطق محروم و دور افتاده هستند، بسیاری از افراد، بدون داشتن دانش و صلاحیت لازم، به خود اجازه دایر کردن لابراتوار، مطب غیرمجاز و دست بردن به داخل دهان بیماران می دهند!

به گفته دکتر یزدانی، تا زمانی که وزارت بهداشت زیرساخت ها و شرایط مورد نیاز را فراهم نکند، این بخش نامه ضمانت اجرایی چندانی ندارد. از یک سو، خارج کردن بهداران و کمک دندان پزشکان تجربی مجاز و غیرمجاز از نظام بهداشت و درمان، که مبنای معاش خود را فعالیت در این حوزه قرار داده اند، با توجه به نفوذ و روابط محلی ایشان، به سادگی امکان پذیر نیست.

پیشرو

مرتضی جلالی فخر

پزشکی در فضا

اگر فکر می کنید شب ها می نشست روی پشت بام و به آسمان نگاه می کرد، باید خیلی روشن بگویم که اشتباه می کنید. نه ستاره ها را می شمرد و نه دنبال بارش شهاب ها می گشت. می توان حدس زد شب ها ساعت ۹ آب پرتقالش را می خورد و بعد می خوابید. پدرش یک جراح مشهور قلب بود و مادرش یک چشم پزشک اسم و رسم دار. همه می دانستند که بوریس به جز پزشک شدن هیچ راهی ندارد. خودش هم این را می دانست، به همین دلیل درست وقتی که ۲۳ سال از تاریخ تولدش می گذشت، یعنی ۲۶ نوامبر ۱۹۳۷، در انسیتو علوم پزشکی شهر محل تولدش، مسکو، ثبت نام کرد. همان جا بود که تاریخی ترین ملاقات عمرش اتفاق افتاد. گاگارین پدرش را می شناخت و به همین دلیل بوریس بواسیوویچ برای این که او را ببیند زیاد به زحمت نیفتاد.

بعد از ملاقات با گاگارین بود که به فضا علاقه مند شد و بعد از گرفتن مدرک دکترایش در آزمون اعزام پزشک به فضا در روسیه شرکت کرد. خیلی ها می گویند که انتخابش بدون ارتباط با نفوذ پدرش نبوده است اما در هر صورت او به عنوان نخستین پزشکی که به فضا می رود انتخاب شد. بوریس بورسویچ یگوروف در ۱۲ اکتبر ۱۹۶۴ با فضاپیمای وسشه یک به فضا پرواز کرد. یگوروف در ارتفاع ۴۰۹ کیلومتری، که در آن زمان بالاترین ارتفاعی بود که یک سفینه همراه با سرنشین می توانست پرواز کند - آزمایش هایی در مورد چگونگی تأثیر پرتوتابی، بی وزنی، ایجاد فشار و سایر شرایط بر روی خود و بقیه سرنشینان سفینه وشه انجام داد و بعد از یک روز و یک دقیقه به زمین بازگشت. این پایان راه بوریس یگوروف در فضا بود. بعد از آن به تحصیلش در رشته پزشکی ادامه داد و بیشترین تحقیقاتش به روی حس تعادل با منشأ گوش داخلی متمرکز کرد. یگوروف در طول زندگی اش سه بار ازدواج کرد و در تاریخ ۱۲ سپتامبر ۱۹۹۴ در سن ۵۷ سالگی درگذشت.

کاریمدیکاتور

دکتر میثم جوادی

-ای بابا این دکترها هم که هیچکدوم هیچی نمی فهمند.هرکدوم هم یک حرفی می زنند.یک ماه پیش بچه ام سرش درد می کرد بردم پیش دکتر گفت سینوزیت داره و براش آنتی بیوتیک نوشت، هفته پیش بردم پیش یک دکتر دیگه گفت آپاندیسیت گرفته. سریع خوابوندو عملش کرد.خدا می دونه باز پس فردا چه مریضی براش جور کنند.

-یعنی واقعاً برای سردرد گفتند آپاندیسیت داره؟

-نه !سردردش که خوب شد.این دفعه به خاطر دردشکم رفتیم دکتر ولی چه فرقی می کنه؟هردوش یکیه!

****

-دکتر جواب آزمایشهام چطوره؟

-خوبه فقط یک کم قندخونتون بالاست.

-اون اشکال نداره.حتماً به خاطر اینه که هفته پیش ماه عسل بودیم.تا آخر ماه که موعد قسط اول مخارج عروسی برسه خودش میاد پایین!

****

-یک قرص نوشتم که صبح همراه با یک لیوان شیر می خوری.بعداز صبحانه هم یک لیوان دیگر آب می خوری.این شربت را قبل از ناهار با آب فراوان بخور.دوتا قرص هم نوشتم برای شب یکی قبل از شام و یکی قبل از خواب که با دو سه لیوان آب بخور.

- یعنی اینقدر مریضم که باید این همه دارو بخورم؟

- نه.فقط یک کم، کم آبی.نیاز داری مایعات بیشتری مصرف کنی.

****

-یک خبرخوش دارم برات و یک خبر بد!

- من طاقتشو ندارم دکتر. خبر بد رو اول بگو.

-شما به یک گونه جدید این بیماری مبتلا شده اید که تا به حال در دنیا مشاهده نشده.

- خدای من! چه شانسی.خوب حتماً راه درمانی براش هست.نکنه خبر خوشتون همینه؟

-نه.متاسفانه این بیماری به درمان های رایج جواب نمی ده.خبر خوب اینه که موافقت شده این بیماری بعد از مرگتان به نام شما ثبت شود.